

Fremtidens
kunstgressbaner
Sarpsborg,
16.10.20

Geirfinn Kvalheim
Anleggskonsulent Norges Fotballforbund
Tlf.: 906 80006
E-post: geirfinn.kvalheim@fotball.no

Norges Fotballforbund

- Kunstgresssystemer
- Hvilke signaler gir Miljødirektoratet?
- Forebyggende miljøtiltak – hva kan vi gjøre og hva er gjort?
- Fremtidens kunstgressbane
- Avslutning og oppfordring

En hyggelighet fra Sparebankstiftelsen DNB

har i en årrekke gitt støtte til ballbinger og løkker.

Nå gir de støtte til slike nærmiljøanlegg i følgende områder:

- **NOK 60.000,-**
 - Tidligere Akershus, Østfold, Buskerud (nå Viken), Telemark og Vestfold, tidligere Oppland (nå Innlandet).
 - Ringsaker (nå i Innlandet)
 - Følgende bydeler i Oslo: Frogner, Sagene, St. Hanshaugen, Grünerløkka, Gamle Oslo, Alna, Bjerke, Grorud, Stovner og Søndre Nordstrand
- **NOK 80.000,-**
 - Drammen, Skien, Porsgrunn, Notodden, Fredrikstad, Sarpsborg, Moss og Halden
- **SØKNADSSKJEMA FÅES HOS UNDERTEGNEDE**

Kunstgresssystemer

1977 1. gen
KG uten granulat

1989 2. gen
Kunstgress med sand

2000 3. gen
Kunstgress med
gummi/plast
granulat

2019
Kunstgress:

- med gummi/plast granulat
- med kun sand
- uten granulat
- nedbrytbart granulat

Status eksisterende kunstgresssystemer

Systemer med granulat:

- 1: SBR
- 2: EPDM
- 3: TPE/TPO
- 4: Kork/kork og kokos
- 5: Coated SBR
- 6: Bioinnfyll (sukkerrør)
- 7: Coated sand
- 8: Olivenkjerner
- 9: BioBag (cellulose)

Illustrasjon fra Unisport sin hjemmeside

Systemer uten granulat (alle med pad):

- 1: Uten innfyll
- 2: Med sand (kun for tyngde)
- 3: Med sand (for gode spillegenskaper)

Er vi negative til sand- og olivenfylte baner?

- Vi er meget opptatt av at det testes ut nye innfyllsmaterialer, men man må ikke «legge alle eggene i samme kurv»
- Vår jobb er å hjelpe våre medlemmer til å velge de beste produktene og fortelle dem hvordan de skal opprettholde kvaliteten lengst mulig
- NFF mener at dagens kunstgress uten granulat ikke er godt nok til medlemmenes bruk. Det er derfor vår plikt å informere klubbene om dette og om konsekvensene vi mener deres valg kan ha

Hva ønsker vi å oppnå med kunstgresset?

- **Mest mulig likt gress mht egenskaper**
 - Fiberen står oppreist
 - Støtdemping
 - Traction (stabilitet for foten)
 - Hudvennlig (sårskader)
 - Belastning = stabilitet på dekket

Hvilke misjon har innfyllet i en kunstgressbane?

- Støtte opp om fiberen slik at den står oppreist
- Støtdemping

Norges Fotballforbund

- **Kunstgress i et miljøperspektiv**

Skien, 22.9.20

Hva defineres som mikroplast?

- Plastfragmenter som er under 5 mm
- All plast som havner i naturen blir før eller siden mikroplast

Ny forskrift for kunstgressbaner for å hindre utslipp og spredning av mikroplast

28.06.2019

Utforming og drift av idrettsbaner som bruker plastholdig løst fyllmateriale

Høringsnotat med vurdering av konsekvenser

Foreslåtte krav for å hindre utslipp

- Minst 20 cm. høy og tett fysisk barriere rundt banen
- Løsninger for håndtering av drens- og overvann som sikrer oppsamling. I praksis betyr dette sandfangere, rister, nett og kunstgress lagt over kummer.
- Tiltak rettet mot spillere, som f. eks. rist ved inngangsparti, gjerder m.m.
- God informasjon overfor brukere av banen om spredning av fyllmateriale
- Forsvarlig håndtering av snø, slik at dette ryddes på egnet område på eller utenfor banen. Dette skal være tilstrekkelig sikret mot utslipp.
- Fyllmaterialet skal i størst mulig grad brukes om igjen, eller leveres til lovlig mottak etter forurensingsloven

Med bakgrunn i Miljødirektoratets forslag, laget vi en veileder

Erkjennelse 1

- Det har tidligere vært for lite fokus på dette.
- Dermed er det mange som har vært litt lemfeldig mht snøbrøyting
- Vi måtte finne ut hvor dårlig det egentlig stod til

Evaluering etter 631 kunstgressbefaringer

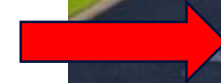

Fotballkrets	Topp	Marginalt granulat på avveie	Klare forbedringspotensialer	Under rehabilitering
Østfold	17/56 30,4 %	24/56 42,9 %	10/56 17,8 %	5/56 8,9 %
Telemark	25/66 37,9 %	26/66 39,4 %	10/66 15,1 %	5/66 7,6 %
Troms	24/54 44,4 %	20/54 37,0 %	8/54 14,8 %	2/54 3,7 %
Vestfold	25/60 41,6 %	21/60 35,1 %	10/60 16,6 %	4/60 6,7 %
Buskerud	34/80 42,6 %	31/80 38,7 %	14/80 17,5 %	1/80 1,2 %
Akershus	22/60 36,7 %	23/60 38,3 %	13/60 21,7 %	2/60 3,3 %
Finnmark	9/16 56,2 %	5/16 31,2 %	1/16 6,3 %	1/16 6,3 %
Indre Østland	40/87 46 %	28/87 32,2 %	17/87 19,5 %	2/87 2,3 %
Hålogaland	10/30 33,3 %	14/30 46,7 %	2/30 6,7 %	4/30 13,3 %
Nordland	10/27 37 %	12/27 44,45 %	4/27 14,8 %	1/27 3,7 %
Trøndelag	37/95 39 %	41/95 43,1 %	15/95 15,8 %	2/95 2,1 %
Snitt	253/631 40,1 %	245/631 38,8 %	104/631 16,5 %	29/631 4,6 %

Erkjennelse 2

- Vi kan ikke forholde oss til antagelser, estimater og anslag.
- Vi må forholde oss til fakta!

Dette er fakta for 40,1 % av kunstgressbanene våre

Erkjennelse 3

- Dette var fakta for 38,8 % av kunstgressbanene våre

- Slik er det i dag (på Olsborg)

Erkjennelse 4

- Dette var fakta for 16,5 % av kunstgressbanene våre
- Slik er det i dag (på Åfoss)

Oppfordring 1

Er det ikke på tide å gi et skikkelig klapp på skuldra til alle de tusener som hver dag, kveld og helg gjør alt de kan for at våre barn og unge skal ha et godt og trygt oppvekstmiljø der de bor, går på skole og kan ha det fint sammen med gode venner?

Så hva gjør NFF for et bedre miljø rundt banene våre?

- Nye krav til kunstgress
- Tiltak for å hindre granulatflukt
- Publikasjoner
- Kurs og seminarer
- Forskning på alternativt innfyll

Har det skjedd noe etter våre besøk og utgivelse av veilederen?

KUNSTGRESSBANER I ET MILJØPERSPEKTIV
RAPPORTER FRA KUNSTGRESSBANER
SOM HAR FULGT MILJØDIREKTORATETS OPPFORDRING OM Å
IVERKSETTE FOREBYGGENDE MILJØTILTAK.

Viking Stadion

Granulat på avveie

Gummigranulat er ikke skadelig for miljøet så lenge det ligger i banen eller dertil egnet område!

FREMTIDENS KUNSTGRESSBANE

Hva er viktig for fremtidens kunstgressbaner?

- Norges Fotballforbund setter spilleren i fokus

Hva er viktig for fremtidens kunstgressbaner?

- Alle som spiller fotball i Norge skal ha baner av høy kvalitet og skal være sikrest mulig for utøverne, både med tanke på fysiske skader, belastning og helse for øvrig
- Alle impliserte parter må ha en felles målsetting om å finne gode løsninger knyttet til miljø, gode spillegenskaper og fornøyde spillere
- Fotballen skal vise ansvarlighet og være pådriver i miljøarbeidet
- Spilleren i fokus; Vi voksne må oppfylle våre barns store ønske;
Å få spille fotball på best mulig underlag sammen med gode venner

Hva skal kjennetegne fremtidens kunstgressbaner?

- **At kunstgressbaner som etableres skal baseres på en bærekraftig løsning**
 - Innkjøp
 - Miljø
 - Drift og vedlikehold
 - Gjenbruk/resirkulering
- **Egenskaper for kunstgresssystemet**
 - Minst mulig plast i hele systemet
 - Samme produktinnhold i i fiber og primær- og sekundærbackingen
 - Godt miljøvennlig støtdempingssjikt (som også kan gjenvinnes)
 - Tungt innfyll som holde systemet stabilt og gi ønskede egenskaper som støtdemping, friksjon etc
- **For kunstgressflater hvor primæraktiviteten er egenorganisert, som ex på skolebaner, kan sandfylte og/eller noninfillbaner gjerne etableres, men da helst med pad (støtdempingssjikt)**

Morgendagens kunstgressbane?

Oppfordring 2

Jeg vil oppfordre alle impliserte parter, det være seg politikere, baneiere, driftere og brukere å sette seg sammen for å finne gode løsninger.

Vi har jo alle et felles mål;

Legge forholdene til rette for at våre barn og unge skal få godt tilrettelagte fritidstilbud i sitt nærområde.

Det finner man kun ut av dersom man snakker med hverandre og ikke om hverandre.

- ***og at alle som har mye og viktig informasjon, baserer dette på dokumentert fakta.***

Takk for meg....

Geirfinn Kvalheim
Anleggskonsulent Norges Fotballforbund
Tlf.: 906 80006
E-post: geirfinn.kvalheim@fotball.no